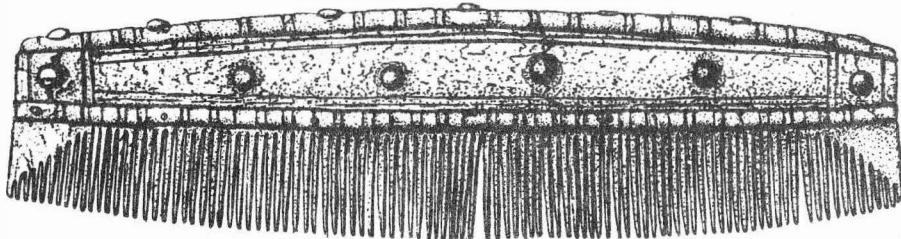

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESkoslovenské AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1988

BRNO 1991

K nejzajímavějším patřil objekt č. 56, představující shořelou "dřevěnou schránku" rozměrů cca 120 x 120 cm, obklopenou ze tří stran řadou kůlů, po nichž se zachoval žlab s pozůstatky 33 jam, z nichž 16, jdoucích za sebe, bylo poměrně značně hlubokých se zašpičatělým dnem /cca 30 - 40 cm - negativy zahracených kůlů/, ostatní byly zahloubeny jen přibližně 10 - 12 cm a měly dno ploché. Vymezený prostor nebyl na jihozápadní straně /směrem k valu/ uzavřen, keramické artefakty datují celek do 8. - 9. století.

Obecně, v souladu s předchozími pozorováními se dá říci, že na předhradí byla slovanská vrstva mocná přibližně 30 - 40 cm, halštatská, na rozdíl od akropole, pouhých 5 - 10 cm.

A u s g r a b u n g a u f d e m B u r g w a l l C h i o t ě b u z - P o d o b o r a b e i Č e s k ý T ě š í n i m J a h r e 1 9 8 8 / B e z . K a r v i n á / . In der Saison 1988 er- kliefen die Grabungsarbeiten wiederum im nordwestlichen Teil der ersten Vorburg. Es wurde eine Fläche von 150 m² abgedeckt und 8 Objekte /5 slawische und 3 hallstattzeitliche/ festge- stellt. Die hallstattzeitlichen stellten verschiedentlich eingetiefe unregelmäßige und nicht allzu grosse Gruben mit grober Keramik der Stufe II D vor, die slawischen waren meistens vom Produktionscharakter, am ehesten mit einem auf dem Boden aufliegenden Pultdach oder nur mit einer leichten zeltartigen Überdachung gedeckt, die sich auf den Zentralpfosten stützte. Zu den interessantesten gehörte Objekt Nr. 56, das einen ca. 120 x 120 cm messenden abgebrann- ten "Holzschrein" darstellte, der von drei Seiten von einer Pfostenreihe umgeben war, nach denen ein Gräbchen mit Überresten von 33 Gruben erhalten blieb. Von diesen waren 16 hintereinander gehenden Gruben 30 - 40 cm tief, die übrigen waren seicht eingetieft /10 - 12 cm/ und hatten einen flachen Boden. Der begrenzte Raum war auf der Südwestseite /in Richtung zum Wall/ nicht abgeschlossen, die keramischen Artefakte datieren den Komplex in das 8. - 9. Jahr- hundert.

9. SEZÓNA VÝZKUMU NA OTAKAROVĚ ULIČI V UHERSKÉM Hradišti /okr. Uherské Hradiště/

Drahomíra Kaliszová, Slovácké muzeum Uherské Hradiště

V roce 1988 jsme dokončovali výzkum nejstaršího sídlištěho horizontu ve čtverecích podél jz. okraje dosud zkoumané poloviny plochy. Byla vybírána výplň mrtvého ramene řeky Moravy, tvořené hnědočernou bahnitou hlínou s uhlíky, obsahující velké množství zvířecích kostí, četné zlomky středohradištní keramiky i některé střepy typologicky starohradištní a také několik vzácnějších předmětů: neúplný sax, zlomek skleněného náramku a bronzové držadlo vali. Obyvatelé ostrovního sídliště zanikající vodní koryto zřejmě využívali jako smetiště. V mimořádně suchém létě jsme se dostali až na niveletu 174,48 m n. m., pod níž už byla stálá hladina spodní vody. Na této úrovni byla vodorovně usazená až 10 cm silná vrstva hutné dřevité hmoty, místy se záchanými vlákny nebo i celými kusy dřev. Pod ní se nacházela jen šedá bahnitá hlinitopísčitá usazenina s modrými nitkami vlivlanitu, která však lemovala příkré břehy ze žlutého siltu až na úroveň kolem 175 m n. m., po okraj vlastního koryta. V celé zkoumané části koryta jsme nacházel zbytky kůlů, tvořící zhruba několik rovnoběžných řad. Domnívám se, že jde o zbytky mostů či lávek, jejichž vzájemná chronologie ovšem není zjištěná.

Zkoumaná kulturní vrstva pokračuje na plošině mezi korytem a vyšším břehem ostrova. Vloni ském roce byl prokopán poslední zbyvající čtverec. V něm byly odkryty také kůlové jamky, které se zdají navazovat na soustavu zjištěnou v roce 1986 v sousedních čtvercích.

Oblázka předrodného původu ostrovního břehu byla zpočátku výsledky sezón 1986 a 1987, a proto jsme ji chtěli řešit menší sondou do jižního břehu a velkým čezem podél profilu u stojícího domu v nejjížnější části lokality v jv. břehu. Malá sonda ukázala, že břeh z naplavené jílovitopísčité hlíny zbarvené do rezava vysráženými kysličníky železa je překryt vrstvou žlutozelené písčité hlíny slabě probarvené nadložními kulturními vrstvami. Tato vrstva svými slabými splachy překrývá částečně kulturní vrstvu s kůlovými jamkami na plošině pod břehem. Zatímco v písčité vrstvě se nalézaly ojedinělé zvířecí kosti a střepy, byla rezavá náplava zcela bez nálezů.

Situace zjištěná čezem v jv. břehu byla okladobná. Na tuhou jílovitou rezavoluční oglejenou sterilní naplaveninu i na žlutý silt v nejjížnější části profilu nasedá 10 cm silná vrstva slabě šedé jílovitě hlíny s uhlíky bez nálezů. Tato vrstva je překryta další náplavou, tetožnou s onou, jež tvoří jižní břeh. V ní se ojediněle nacházely zvířecí kůstky a omítací střípky. Tato vrstva pak přecházela v hlinitopísčitou vrstvu, známou z jižního břehu, zde však byla mohutnější. Na ní už nasedala tmavohnědá kulturní vrstva středohradištní a výše souvrství středověké a novověké.

věké. Kulturní vrstva proplývala do písčité, takže přechod barevnosti i ubývání nálezů je celkem plynulé.

Obě sondy potvrdily přírodní původ břehu; tento závěr, učiněný na základě pozorování archeologických situací, byl rovněž dovrzen pedologickou analýzou, kterou provedl ing. Z. Kovář z Agrochemického podniku Uherské Hradiště. Byly rovněž odebrány vzorky pro pylovou analýzu, které v současné době zpracovává dr. H. Svehlová.

N e u n t e G r a b u n g s s a i s o n a u f d e r O t a k a r o v a G a s s e i n U h e r s k é H r a d i š t ě / B e z . U h e r s k é H r a d i š t ě / . Im Jahre 1988 begannen wir die Untersuchung des ältesten /vorgrossmährischen/ Siedlungshorizontes in den Quadraten entlang des Südwestrandes der bisher untersuchten Fläche. Es wurde der letzte Abschnitt des Bettes des toten Armes der Morava auf der Fläche durchgraben. Wir fanden hier Überreste von Pfosten, die einige parallele Reihen bilden. Es handelt sich um Überreste von Brücken oder Brückensteinen. Am Plateau zwischen dem Flussbett und dem höheren Ufer der Insel wurde das letzte übrig gebliebene Quadrat geegraben. Hier hat man Pfostengruben abgedeckt, die auf das im Jahre 1986 in den Nachbarquadraten festgestellte System anschliessen. Mit zwei Suchgräben im Liegenden des Inselufers stellten wir fest, dass die es bildenden angeschwemmten Ablagerungen natürlichen Ursprunges sind; durch menschlichen Eingriff waren sie nur stellenweise abgegraben.

SIEDLUNG UND GRÄBERFELD AUS DER MITTLEREN BURGWALLZEIT IN BŘECLAV - POŠTORNÁ /Bez. Břeclav/

Blanka Kavánová - Petr Vitula, AÚ ČSAV Brno
/Abb. 16/

Anfang Februar 1988 riefen Angehörige der Polizeistation in Břeclav das Regionalmuseum in Mikulov an, um den Fund eines Schwertes und von Menschenknochen beim Baggern von Gräben für Ingenieursnetze vor dem neuen Administrativgebäude des VEB Fospa in Poštorná bekannt zu geben. Während der Rettungsgrabung wurden von den Museumsangestellten 5 Gräber und 1 Siedlungsobjekt aus dem 9. Jahrhundert geborgen. Das eine von den gestörten Gräbern enthielt Sporen, eine Axt und eine Beschlägegegenwart, es ist daher wahrscheinlich, dass auch das ausgebaggerte Schwert aus diesem Komplex stammt. Die übrigen Gräber waren fundlos.

Die Ergebnisse der Rettungsgrabung führten das AÚ ČSAV in Brno zur Erweiterung der untersuchten Fläche überall, wo es die Terrainbedingungen erlaubten. In der Nähe der Grabgruppe wurde eine grösse Erdhütte mit steinernem Ofen, eine Getreidegrube /Kapazität ca. 36 hl/ und noch ein Grab mit Messer, Schnalle und Riemenzunge gereinigt. In einer Entfernung von ungefähr 60 m in Nordrichtung stand man in der Wand des Kanalierungsgrabens weitere zwei Siedlungsobjekte. Ausser Keramik wurden aus den Objekten Tierknochen, Lehmbeutelbrocken vom Ofen und der Getreidegrubenverkleidung, vom Hausrat 2 eiserne Messer und eine beinerne Axt ausgehoben. Von Lesefundem konnte in dem ausgebaggerten Erdreich eine gut erhaltene Eisenhake gewonnen werden.

Die Siedlung mit der Grabgruppe lässt sich in die Zeit um die Mitte des 9. Jahrhunderts datieren und wurde offensichtlich in einer Bindung zum naheliegenden Burgwall Pohansko errichtet.

ARCHEOLOGICKÝ PRŮZKUM VINNÝCH SKLEPŮ V BORKOVANECI /okr. Břeclav/

Martin Geisler - Antonín Štrobl, AÚ ČSAV Brno

Při hľoubení výkopů pro vinné sklepy v severní části obce v poloze "Uhřiště" /ZM ČSSR 1:50 000 list Šlapnice 24-43 210 mm od Z a 19 mm od J s.č./ bylo zachyceno několik středověkých objektů včetně pece, datovatelných do středověku období. Při průzkumu okolních sklepů jsme ve sklepě pana Františka Bedřicha nalezli v porušené zásobní jámě s nevýraznou slovanskou keramikou lidskou kostru, uloženou na pravém boku. Místní obyvatelé nám předali keramický materiál získaný v průběhu stavebních výkopů, v němž se kromě středověkých vyskytly i početné střepy z doby římské.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1988

BRNO 1991

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, Koliště 17/19
Odpovědný redaktor : Dr. J. Tejral
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : L. Trávníčková
Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské základny pracovišť ČSAV
v Brně,
technický redaktor J. Keprt
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Náklad : 450 kusů - neprodejně
Vydáno jako rukopis